

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 października 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, iż stwierdził, że M. B. nie podlega od dnia 1 sierpnia 2013 roku obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu - jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż M. B. Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej posiada wpis

w zakresie wykończanie wyrobów włókienniczych od dnia 1 sierpnia 2013 roku. Z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności M. B. dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego od dnia 1 sierpnia 2013 roku jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60 % prognozowanego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. Wnioskodawczyni obliczyła

i rozliczyła za siebie składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za miesiąc sierpień 2013 roku od podstawy wymiaru składek w wysokości 9.350,13 zł, a za wrzesień 2013 roku od podstawy wymiaru składek w wysokości 3.010,43 zł. Ustalono, że ubezpieczona miałaby rozpocząć działalność gospodarczą od dnia 1 sierpnia 2013 roku, natomiast od dnia 11 września 2013 roku do dnia 9 września 2014 roku wystąpiła z roszczeniem o wypłatę zasiłku macierzyńskiego. W związku z powyższym organ rentowy powziął wątpliwości co do faktycznego podjęcia oraz prowadzenia przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej od wskazanej daty 1 sierpnia 2013 roku i przeprowadził postępowanie wyjaśniające. Zdaniem organu rentowego ustalone okoliczności, wyjaśnienia złożone przez M. B. oraz zgromadzone w postępowaniu wyjaśniającym dokumenty przemawiają za uznaniem, że ubezpieczona faktycznie nie rozpoczęła wykonywania działalności, w związku z czym nie podlega ubezpieczeniom społecznym od dnia 1 sierpnia 2013 roku.

/decyzja k. 25-27 akt rentowych ZUS/

Wnioskodawczyni M. B. zakwestionowała zasadność powyższej decyzji składając od niej odwołanie w dniu 25 listopada 2013 roku i wniosła o jej zmianę zaskarżonej decyzji i stwierdzenie, że podlegała ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowym i dobrowolnemu chorobowemu od dnia 1 sierpnia 2013 roku oraz przyznanie mi prawa do zasiłku macierzyńskiego zgodnie ze złożonym do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnioskiem z dnia 25 września 2013 roku za okres od dnia 11 września 2013 roku do 28 stycznia 2014 roku, prawa do dodatkowego zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 29 stycznia 2014 roku do dnia 11 marca 2014 roku oraz prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu rodzicielskiego, tj. od dnia 12 marca 2014 roku do dnia 9 września 2014 roku z tytułu prowadzenia we własnym imieniu i na własny rachunek działalności gospodarczej pod firmą (...), tj. orzeczenie zgodnie z przepisami prawa. Ponadto wniosła zobowiązanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do wypłaty zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 11 września 2013 roku wraz z należnymi odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia odwołania do dnia zapłaty. Zaskarżonej decyzji zarzuciła błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przepisów prawa materialnego, tj. art. 83 ust. 1 i 2, art. 68 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 58 § 2 k.c., art. 18 ust. 8 w związku z art. 20 ust 1 i 3 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 8 ust. 6 pkt 1, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1 oraz art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z późn. zm.; przepisów postępowania tj. zasady praworządności wyrażonej w art. 6 k.p.a., zasady swobody działalności gospodarczej wyrażonej w art. 20 i 22 Konstytucji RP oraz naruszenie art. 2, art. 65 ust. 1, art. 67 ust. 1 i art. 32 ust. 1 Konstytucji RP. W uzasadnieniu odwołania wskazała, że dnia 1 sierpnia 2013 roku rozpoczęła wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wykończania wyrobów włókienniczych. Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego od 1 sierpnia 2013 roku i obliczyła prawidłowo oraz rozliczyła w terminie składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Dnia 25 września 2013 roku złożyła wniosek o wypłatę zasiłku macierzyńskiego. Odwołująca wskazała, iż przewidywany termin porodu wyznaczony był na dzień 9 października 2013 roku, faktycznie nastąpił od w dniu 11 września 2013 roku, poród miał zatem charakter przedwczesny, czego nie mogła

przewidzieć. Wnioskodawczyni podniosła, że w następstwie wydania zaskarżonej decyzji organ rentowy decyzją z dnia 7 listopada 2013 roku postanowił odmówić jej prawa do zasiłku macierzyńskiego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Z powyższego wynika, że na dzień wydania decyzji z dn. 7 listopada 2013 roku sprawa dotycząca nie podlegania ubezpieczeniu nie została prawomocnie rozstrzygnięta. W związku z tym Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien zgodnie z przepisami postępowania administracyjnego zawiesić postępowanie do czasu uprawomocnienia się zaskarżonej decyzji i nie wydawać w sprawie kolejnych decyzji, a postanowienie to powinno być wydane z urzędu. Dodatkowo odwołująca podniosła, że wydanie postanowienia w przedmiocie zawieszenia postępowania powinno nastąpić obligatoryjnie. Tymczasem organ rentowy naruszył podstawową zasadę rządzącą postępowaniem administracyjnym - zasadę praworządności wyrażoną w art. 6 ustawy k.p.a. Skarżąca argumentowała, że swoboda podejmowania działalności gospodarczej, wolna jest od ingerencji państwa. Jest ona pochodną wolności człowieka i prowadzi do powstrzymania się państwa od ingerowania w tę autonomię w sposób, który zaprzeczałby istnieniu praw i wolności obywateli w gospodarce. Ponadto podniosła, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami podstawę wymiaru składek dla osoby prowadzącej działalność gospodarczą stanowi zadeklarowana przez ubezpieczonego kwota organ rentowy nie ma przyznanej prawem kompetencji do podważenia decyzji ubezpieczonego, co do wysokości zadeklarowanej kwoty pod warunkiem, że mieści się ona w granicach ustalonych przez prawo. Ubezpieczona „podkreśliła, iż miała ona prawo do skorzystania z opłacania składek od maksymalnej podstawy wymiaru, co uczyniła. M. B. zarzuciła Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, że nie udowodnił, iż od dnia 1 sierpnia 2013 roku nie prowadziła działalności gospodarczej. Skarżąca argumentowała dalej, że rozpoczęła działalność gospodarczą ponieważ chciała zapewnić sobie i swojej powiększającej się rodzinie środki utrzymania, wskazując, że w miesiącu sierpniu 2013 roku uzyskała przychód z prowadzenia działalności w wysokości 505,00 zł, a miesiącu wrześniu w wysokości 1.670,00 zł. M. B. podniosła, że obowiązujące przepisy zarówno ustawy o systemie ubezpieczeń, jak i ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa nie zabraniają w okresie pobierania zasiłku macierzyńskiego zajmowania się prowadzoną działalnością. Fakt wykonywania działalności w żadnym wypadku nie może być podstawą do pozbawienia prawa do zasiłku macierzyńskiego. Ubezpieczona podkreśliła, że nie tylko wykonywała faktycznie działalność gospodarczą, ale również zamierza ją prowadzić nadal i rozwijać.

/odwołanie k. 2 – 10/

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 23 grudnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy podniósł argumenty wskazane w uzasadnieniu skarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k. 11-12 odwrót/

Na rozprawie w dniu 10 grudnia 2015 roku wnioskodawczyni poparła wniesione odwołanie, pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/stanowisko wnioskodawczyni i pełnomocnika ZUS: 00:01:03 – płyta CD k. 273/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczyni M. B. legitymuje się wykształceniem wyższym, jest magistrem prawa.

/zeznania świadka K. B. – k. 177 odwrót, zeznania świadka P. N. – k. 178 odwrót/

Wnioskodawczyni posiadała pracowniczy tytuł do ubezpieczeń społecznych w okresach od dnia 1 grudnia 2005 roku do dnia 27 kwietnia 2008 roku, od dnia 28 kwietnia 2008 roku do dnia 26 października 2008 roku oraz od dnia 4 listopada 2008 roku do dnia 1 listopada 2010 roku.

/wydruk z konta ubezpieczonego – k. 5 akt ZUS, zeznania wnioskodawczyni 00:24:59 – płyta CD k. 250/

M. B. pracowała w biurze doradcy podatkowego, gdzie zajmowała się rozliczaniem przedsiębiorstw oraz w firmie (...). Wnioskodawczyni ma dwójkę starszych dzieci. Pierwsze dziecko – syna wnioskodawczyni urodziła w listopadzie 2009 roku, podjęła wówczas z mężem decyzję, iż nie wróci do pracy i pozostawała na utrzymaniu męża.

/zeznania świadka K. B. – k. 177-177 odwrót, zeznania świadka P. N. – k. 178 odwrót, zeznania wnioskodawczyni: 00:02:25 – płyta CD k. 250/

Wnioskodawczyni zajmowała się hobbystycznie rękodziełem, wykonuje różne przedmioty na szydełku oraz na drutach tj. czapki, torebki, szaliki, czy akcesoria domowe.

/zeznania świadka K. B. – k. 177, zeznania świadka J. N. – k. 178, zeznania świadka P. N. – k. 178 odwrót - 179, zeznania wnioskodawczyni: 00:02:25, 00:15:05 – płyta CD k. 250/

W dniu 1 sierpnia 2013 roku wnioskodawczyni dokonała rejestracji działalności gospodarczej pod firmą (...) M. B. w Ł. ul. (...) lok. 40. Z wpisu do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej wynika, iż przeważającym przedmiotem zarejestrowanej działalności jest wykończanie wyrobów włókienniczych.

/wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej - k. 22/

M. B. z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej dokonała w dniu 2 sierpnia 2013 roku zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 1 sierpnia 2013 roku.

/druk (...) k. 3 odwrót akt ZUS/

W dniu rejestracji własnej działalności gospodarczej wnioskodawczyni była w 30 tygodniu ciąży, która miała prawidłowy przebieg.

/bezsporne, a nadto dokumentacja medyczna – k. 156-174/

Z dniem 8 sierpnia 2013 roku wnioskodawczyni zawarła umowę o prowadzenie księgi przychodów i rozchodów z doradcą podatkowym.

/umowa – koperta k. 184/

W dniach 22-28 sierpnia 2013 roku wnioskodawczyni przebywała w szpitalu, gdzie została przyjęta z rozpoznaniem zagrażającego porodu przedwczesnego. Wnioskodawczyni została wypisana do domu w stanie ogólnym dobrym z ciążą żywą zachowaną.

/dokumentacja medyczna z (...) Szpitala (...) – koperta k. 221, zestawienie NFZ udzielonych świadczeń i refundowanych recept – k. 259-260/

Wnioskodawczyni sporządziła osiem dowodów wewnętrznych sprzedaży w dniach: 1, 3, 6, 8, 12, 23, 26, 29 sierpnia 2013 roku.

/kopie dowodów wewnętrznych sprzedaży – k. 13-14 akt ZUS/

Wnioskodawczyni posiada fakturę VAT z dnia 10 sierpnia 2013 roku wystawioną przez Firmę Handlową (...) T. B. za zakup artykułów biurowych od (...) .H. na kwotę 57,00 zł, fakturę VAT z dnia 14 sierpnia 2013 roku, wystawioną przez Agencję (...) za zakup pieczątki i druk wizytówek na kwotę 100,00 zł, fakturę VAT z dnia 19 sierpnia 2013 roku wystawioną przez Przedsiębiorstwo Handlowe (...) -G. K. za zakup prasy na kwotę 23,80 zł oraz rachunek z dnia 28 sierpnia 2013 roku za zakup towarów pasmanteryjnych w Sklepie (...) na kwotę 114,00 zł.

/kopie faktur i rachunku – k. 10-12/

M. B. obliczyła i rozliczyła składki za miesiąc sierpień 2013 roku na ubezpieczenia społeczne od podstawy wymiaru składek w maksymalnej wysokości 9.350,13 zł oraz ubezpieczenie zdrowotne od kwoty 2.908,13 zł.

/okoliczność bezsporna, nadto druk ZUS DRA – k. 2 odwrót akt ZUS//

W dniach 8-16 września 2013 roku wnioskodawczyni M. B. ponownie przebywała w szpitalu, gdzie została przyjęta z rozpoznaniem porodu przedwczesnego. Wnioskodawczyni urodziła dziecko w dniu 11 września 2013 roku.

/dokumentacja medyczna z (...) Szpitala (...) – koperta k. 221/

Wnioskodawczyni zgłosiła roszczenie o wypłatę zasiłku macierzyńskiego za okres od dnia 11 września 2013 roku do dnia 9 września 2014 roku.

/okoliczność bezsporna/

Z dniem 30 września 2013 roku Kancelaria Doradztwa (...) wystawił fakturę za usługę rachunkową na rzecz M. B. na kwotę 123,00 zł.

/faktura – k. 9 akt ZUS/

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej M. B. wykazała przychód w wysokości: 505,00 zł w sierpniu 2013 roku, 1.670,00 zł w miesiącu wrześniu 2013 roku, 350,00 zł w październiku 2013 roku, 115,00 zł w listopadzie 2013 roku, 270,00 zł w grudniu 2013 roku. Łącznie za okres od dnia 1 sierpnia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2013 roku z tytułu działalności gospodarczej wnioskodawczyni wykazała przychód w wysokości 2.910,00 zł oraz koszty w wysokości 769,98 zł. Wnioskodawczyni nie wykazała w 2013 roku żadnych kwot zakupu towarów handlowych i materiałów. W miesiącach listopad i grudzień 2013 roku w księdze przychodów i rozchodów działalności wnioskodawczyni nie wykazano kosztu usługi rachunkowej.

/wydruki z księgi przychodów i rozchodów – k. 30-48, podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za styczeń – grudzień 2013 r. – k. 24/

Na rachunku bankowym męża wnioskodawczyni - K. B. w 2013 roku brak jest wpłat środków pieniężnych dokonywanych przez M. B..

/historia rachunku bankowego K. B. – k. 251/

Z dniem 22 maja 2014 roku M. B. otworzyła firmowy bieżący rachunek bankowy, na który wpływają środki od miesiąca czerwca 2014 roku.

/potwierdzenie otwarcia rachunku bieżącego – k. 49, umowa o prowadzenie rachunku bankowego dla przedsiębiorców – k. 50-52, historia transakcji z rachunku z okresu od 1.01.2014 r. do 19.01.2015 r. – k. 132-139/

Od miesiąca maja 2014 roku firma (...) M. B. posiada konto na portalu społecznościowym (...), na portalu „Zszywka.pl” oraz „S.pl”.

/wydruki z portalu (...) – k. 122-125, wydruki z portalu „Zszywka.pl” – k. 142-143, wydruki z portalu „S.pl” – k. 144-145/

W dniu 14 czerwca 2014 roku wnioskodawczyni założyła sklep internetowy na portalu (...), za którego pośrednictwem oferuje swoje wyroby i dokonuje sprzedaży.

/informacje o sklepie – k. 60, listy wystawionych przedmiotów – k. 62-67, lista wpłat od kupujących – k. 68-70/

Wnioskodawczyni od 2014 roku posiada również konta na internetowych stronach ogłoszeniowych tj. (...), „Sprzedajemy.pl”, internetowym portalu pośredniczącym w sprzedaży rękodzieła (...), ponadto wykonywane przez nią produkty są sprzedawane za pośrednictwem sklepu internetowego oferującego artykuły dziecięce „www.mamoo.pl”, a także zamieszczane są filmy z wykonywania przez odwołującą rękodzieła na serwisie (...).

/wydruki z portalu (...) – k. 71-87, wydruki z portalu „Sprzedajemy.pl” – k. 88-108, wydruki z portalu (...) – k. 110-116, k. 119, faktura VAT – k. 117-118, wydruki z sklepu www.mamoo.pl – k. 120-121, wydruki z portalu (...) – k. 140-141, zeznania świadka K. M.: 00:19:42 – płyta CD k. 243/

Od miesiąca sierpnia 2014 roku wnioskodawczyni korzysta z usług przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością za pośrednictwem, której wysłała paczki.

/wydruki z konta w (...) – k. 53-58, faktura VAT – k. 59/

Wnioskodawczyni od wyczerpania okresu zasiłku macierzyńskiego tj. od miesiąca października 2014 roku oblicza i rozlicza składkę na ubezpieczenia społeczne i chorobowe z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w preferencyjnej wysokości.

/zeznania wnioskodawczyni 00:32:15 – płyta CD k. 250/

Z dniem 30 października 2014 roku M. B. zawarła umowę zlecenia z J. N. na okres od dnia 30 października 2014 roku do dnia 28 listopada 2014 roku, której zleciła przygotowywanie i wysyłkę towaru za wynagrodzeniem w wysokości 210,00 zł brutto.

/zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego – k. 25, imienny raport miesięczny – k. 26, kopia umowy zlecenia – k. 27, pasek do listy płac za miesiąc listopad 2014 r. – k. 28, rachunek do umowy zlecenia – k. 29/

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej za okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku z tytułu działalności gospodarczej M. B. łącznie wykazała przychód w wysokości 11.839,99 zł oraz koszty w wysokości 2.454,40 zł. Wnioskodawczyni od marca 2014 roku wykazuje kwoty zakupu towarów handlowych i materiałów od miesiąca marca. Ponadto od miesiąca listopada 2014 roku w księdze przychodów i rozchodów działalności wnioskodawczyni wykazuje koszt usługi rachunkowej.

/wydruki z księgi przychodów i rozchodów – k. 30-48, podsumowanie księgi przychodów i rozchodów za styczeń – grudzień 2014 r. – k. 23, PIT – 36 za 2014 r. – k. 226-231, PIT B – k. 232-233/

Od miesiąca lutego 2015 roku M. B. prowadzi sprzedaż swoich wyrobów również za pośrednictwem portalu (...).

/wydruki z portalu (...) – koperta k. 109/

Z dniem 27 lutego 2015 roku pomiędzy M. O. prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) klubokawiarnia dla dużych i małych” M. O. a M. B. prowadzącą działalność gospodarczą pod firmą (...) M. B. zawarta została umowa sprzedaży przedsiębiorstwa.

/umowa – koperta k. 184/

Obecnie w ramach działalności gospodarczej wnioskodawczyni prowadzi kawiarnię „Różowe Okulary klubokawiarnia dla dużych i małych” i zatrudnia pracowników.

/dokumenty - koperta k. 184, umowa o pracę – k. 237, raport kasowy – k. 238, umowa zlecenia – k. 239, zeznania wnioskodawczyni 00:32:15 – płyta CD k. 250/

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie zgromadzonych w aktach dokumentów, na podstawie zeznań świadka K. M. oraz częściowo na podstawie zeznań świadków K. B., J. N., P. N., a także wnioskodawczynie.

Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom wnioskodawczynie oraz świadkom K. B., J. N. i P. N., co do tego, że skarżąca zarejestrowała działalność gospodarczą z dniem 1 sierpnia 2013 roku po to, aby faktycznie ją prowadzić we własnym imieniu, uznając, że ich zeznania w tym zakresie nie znajdują potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym oraz są niespójne. Nadto wyżej wymienieni świadkowie są osobami z najbliższego kręgu rodziny odwołującej, a zatem osobami zainteresowanymi sposobem rozpoznania niniejszego sporu.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom wnioskodawczynie oraz świadka K. B. – męża wnioskodawczynie, w których wskazywali na okoliczności podjęcia przez ubezpieczoną decyzji o zarejestrowaniu działalności gospodarczej dopiero z dniem 1 sierpnia 2013 roku, to jest w dniu, w którym odwołująca była już w 30 tygodniu ciąży. Świadek K. B. twierdził, że wcześniej nie mieli świadomości, o możliwości podjęcia działalności gospodarczej, wnioskodawczynie wskazywała natomiast, że nie wiedziała o możliwości podjęcia działalności w ciąży. Tymczasem z ustalonego stanu faktycznego wynika, że wnioskodawczynie jest z wykształcenia prawnikiem oraz, że przez dłuższy okres była pracownikiem biura rachunkowego, gdzie zajmowała się rozliczaniem przedsiębiorstw, a więc jest osobą posiadającą wiedzę z zakresu prowadzenia działalności gospodarczej i ubezpieczeń społecznych.

Podkreślić w tym miejscu należy, że wnioskodawczynie do czasu rejestracji działalności gospodarczej nie osiągała przychodów i nie była czynna zawodowo, albowiem zajmowała się dwójką małych dzieci. Nieracjonalnym, zatem wydaje się podjęcie przez nią, wymagającej znacznego zaangażowania działalności zawodowej w momencie, gdy za dwa miesiące urodzi trzecie dziecko.

O tym, że działalność została zarejestrowana przez M. B. jedynie po to, aby wnioskodawczynie mogła uzyskać tytuł do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od wysokiej podstawy, zdaniem Sądu świadczy fakt, że wnioskodawczynie ani przed zarejestrowaniem działalności gospodarczej, ani też po nie czyniła żadnych starań celem pozyskania klientów. Skarżąca sama przyznała, że w momencie, w którym jak deklaruje zaczęła wykonywanie działalności nie posiadała kont na portalach internetowych pośredniczących w sprzedaży artykułów, jakie produkowała. Wnioskodawczynie oraz świadek J. N., będąca matką ubezpieczonej zeznały co prawda, że świadek pomagała jej rozprowadzać artykuły wśród koleżanek z pracy, jednakże brak jest na to jakichkolwiek dowodów a zeznania w tym zakresie są ogólnikowe. Wnioskodawczynie w toku całego postępowania nie zdecydowała się na powołanie na świadków osób, które miałyby od niej nabyć rękodzieło w spornym okresie. Brak jest też jakichkolwiek dowodów sprzedaży, wnioskodawczynie nie wystawiała, bowiem rachunków.

Sąd odmówił wiary przedłożonym przez skarżącą wewnętrznym dowodom sprzedaży. W ocenie Sądu dokumenty te nie są wiarygodne przede wszystkim dlatego, że część z nich została sporządzona z datami, w których M. B. przebywała w szpitalu, w związku z zagrażającym porodem przedwczesnym. Nadto wnioskodawczynie nie wyjaśniła, dlaczego dokonywała sprzedaży bezrachunkowej, decydując się jednocześnie na ewidencjonowanie tych przychodów. Znamionym jest także, iż żaden z nabywców nie przedstawił żądania wystawiania rachunku bądź faktury, podczas gdy dokumenty takie są podstawą reklamacji. Brak jest zatem w ocenie Sądu jakichkolwiek wiarygodnych dokumentów na potwierdzenie faktów, o których zeznawała wnioskodawczynie i jej bliscy przesłuchani w charakterze świadków.

Podkreślić także należy, że brak jest też dowodów na to by wnioskodawczynie poczyniła jakiejkolwiek inwestycje związane z zarejestrowaną działalnością gospodarczą. Skarżąca przedłożyła co prawda faktury za zakup artykułów biurowych, pieczątki

i druk wizytówek oraz za zakup prasy, jednakże odwołująca nie przedłożyła projektu rzekomo zakupionych wizytówek. Nie zrozumiałym jest także, dlaczego wnioskodawczyni nie zażądała wystawienia faktury za zakup towarów pasmanteryjnych, a dysponuje wyłącznie rachunkiem, podczas dokument taki jest podstawą wystąpienia o zwrot podatku VAT, nadto w rachunek ten wystawiony jest z datą, w której wnioskodawczyni przebywała w szpitalu, to samo dotyczy również faktury za zakup prasy. W ocenie Sądu jedna faktura za zakup min. teczki, dziurkacza i druków na kwotę 57,00 zł nie może stanowić o tym, że odwołująca faktycznie rozpoczęła faktycznie prowadzenie działalności gospodarczej. Przedmioty te bowiem wnioskodawczyni mogła wykorzystywać w innych celach niż do prowadzenia działalności gospodarczej, znajdują się one na wyposażeniu praktycznie każdego gospodarstwa domowego.

M. B. nie poczyniła również w spornym okresie innych kroków, naturalnie wiążących się z rozpoczęciem działalności gospodarczej, chociażby nie założyła konta firmowego, nie stworzyła ulotek, prezentacji swoich wyrobów, którą mogłaby pokazywać ewentualnym kontrahentom, strony lub sklepu internetowego, ani też cennika usług. Rozmiar działań, jakie wnioskodawczyni podjęła po zarejestrowaniu działalności nie mógł zdaniem Sądu dać podstaw do założenia, iż osiągnie ona przychód pozwalający na opłacenie przez nią składek na ubezpieczenia społeczne od zadeklarowanych podstawy wymiaru.

Sąd nie dał wiary zeznaniom wnioskodawczyni, w jakich wskazała, że rejestrując działalność gospodarczą zdecydowała się na deklarowanie maksymalnej podstawy wymiaru składek, albowiem uznała, że preferencyjna stawka nic nie wniesie do jej działalności oraz,

że wyliczyła podstawę w oparciu o założoną na przyszłość sprzedaż dywanów i koszu. Tymczasem jak zeznała skarżąca, na dzień 1 sierpnia 2013 roku miała na stanie dwa dywany i kilka koszy o wartości od 80,00 zł do 390,00 zł. Zdaniem Sądu odwołująca rejestrując działalność gospodarczą, a następnie deklarując wysokie kwoty podstaw wymiaru składek była świadoma, że ciężar opłacania składki poniesie przez bardzo krótki czas, a później będzie mogła skorzystać z świadczeń w związku z macierzyństwem liczonych od maksymalnie wysokiej podstawy.

W ocenie Sądu Okręgowego brak jest przekonujących dowodów na to, że odwołująca rzeczywiście oprócz spełnienia formalnych wymagań zamierzała w spornym okresie prowadzić działalność gospodarczą i że faktycznie od dnia 1 sierpnia 2013 roku zajmowała się sprzedażą rękodzieła we własnym imieniu. Zdaniem Sądu zgromadzony materiał dowodowy wprost wskazuje na to, iż M. B. zaczęła faktycznie prowadzić działalność gospodarczą dopiero od maja 2014 roku, kiedy to otworzyła firmowy rachunek bankowy założyła konta na różnych portalach internetowych i rozpoczęła za ich pośrednictwem sprzedaż. Okoliczność tę potwierdzają również zeznania świadka K. M., która wprost wskazała, że wnioskodawczyni nawiązała z nią współpracę, gdy była już mamą trójki dzieci. Materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy nie pozwala w ocenie Sadu na ustalenie, iż już w okresie od dnia 1 sierpnia 2013 roku wnioskodawczyni rozpoczęła faktyczne prowadzenie działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

Odwołanie M. B. nie zasługuje na uwzględnienie. Zgromadzony materiał dowodowy nie dał podstaw do uznania stanowiska skarżącej za zasługujące na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz. 121), obowiązkowym ubezpieczeniem emerytalnym i rentowym, wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi.

Stosownie do treści art. 8 ust. 6 pkt 1 za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

Na mocy art. 13 pkt 4 analizowanej ustawy osoby prowadzące działalność pozarolniczą podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności,

z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Z mocy art. 11 ust. 2 w/w ustawy ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art. 13 pkt 4 zgodnie, z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Na podstawie art. 36 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 cytowanej ustawy każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób prowadzących działalność gospodarczą należy do tych osób.

Art. 18 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stanowi, iż podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Natomiast z mocy art. 18a ust. 1 podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1 (to jest osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych), w okresie pierwszych 24 miesięcy kalendarzowych od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 30 % kwoty minimalnego wynagrodzenia.

Stosownie do treści art. 20 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe w/w osób stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027, ze zm.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego.

Z art. 47 ust 1 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych wynika, że płatnik składek, będący osobą fizyczną opłacającą składkę wyłącznie za siebie, przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż do 10 dnia następnego miesiąca.

W myśl art. 47 ust. 2 i ust. 3 tej ustawy płatnik składek, który opłaca składki wyłącznie za siebie, przysyła jedynie deklarację rozliczeniową.

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2014 r. Nr 159 z zm.) świadczenia pieniężne na warunkach i w wysokości określonych ustawą przysługują osobom objętym ubezpieczeniem społecznym w razie choroby i macierzyństwa, określonym w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych.

Natomiast art. 29 ust. 1 pkt 1 stanowi, iż zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko.

W rozpoznawanej sprawie spór dotyczył tego, czy ubezpieczona M. B. faktycznie wykonywała w spornym okresie działalność gospodarczą, co skutkuje obowiązkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym z tego tytułu.

Odnosząc się do powyższej spornej kwestii wskazać w pierwszej kolejności należy, iż na podstawie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 672 z póź. zm.) osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą jest przedsiębiorca, czyli osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, która we własnym imieniu wykonuje działalność gospodarczą. Zgodnie z art. 2 wspomnianej ustawy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawania i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. Przedsiębiorca, będący osobą fizyczną może podjąć działalność gospodarczą po uzyskaniu wpisu do ewidencji działalności gospodarczej.

W orzecznictwie przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są:

1) zawodowy (a więc stały) charakter, 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i 4) uczestnictwo

w obrocie gospodarczym (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z

6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65). Podkreśla się także, iż dla uznania określonej przedmiotowo działalności za działalność gospodarczą konieczne jest łączne zaistnienie trzech jej cech funkcjonalnych: zarobkowości, zorganizowania i ciągłości. Brak którejkolwiek z nich oznacza, że dana działalność nie może być zakwalifikowana do kategorii działalności gospodarczej. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres czasu, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej (por. wyrok Sądu Najwyższego z 30 listopada 2005 r., sygn. I UK 95/05, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2006, Nr 19-20, poz. 311, str. 863; postanowienie Sądu Najwyższego z 17 lipca 2003 r., sygn. II UK 111/03, opubl. Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2003, Nr 17, poz. 1; wyrok NSA z dnia 19 marca 1991 r., (...) SA/Wa 898/90, (...) 1992, nr 3-4, poz. 58; wyrok NSA z dnia 17 września 1997 r., (...) SA/Wa (...), Pr. Gosp. 1998, nr 1, s. 32).

Wykonywanie (prowadzenie) działalności gospodarczej w rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, obejmuje nie tylko faktyczne wykonywanie czynności należących do zakresu tej działalności, lecz także czynności zmierzające do zaistnienia takich czynności gospodarczych (czynności przygotowawczych). Na przykład, prowadzenie działalności gospodarczej występuje zarówno w okresach faktycznego wykonywania usług, jak też w okresach wykonywania innych czynności związanych z działalnością - takich jak poszukiwanie nowych klientów, zamieszczanie ogłoszeń w prasie, załatwianie spraw urzędowych. Wszystkie te czynności pozostają w ścisłym związku z działalnością usługową, bowiem zmierzają do stworzenia właściwych warunków do jej wykonywania (por. wyrok SA w Białymstoku z dnia 17 grudnia 2003 r., III AUa 1531/03, OSA w B. 2004 nr 1, s. 51; por. też postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., II UK 111/03, Monitor Prawa Pracy-wkładka 2004 nr 7, poz. 16).

Niewątpliwie w ocenie, czy były podejmowane czynności zmierzające bezpośrednio do prowadzenia działalności gospodarczej, należy uwzględniać wszelkie okoliczności sprawy, w tym także zamiar osoby prowadzącej działalność gospodarczą. W wyroku z dnia

30 kwietnia 1997 roku, (...) SA 46/96 (Przełęcz Orzecznictwa (...) 1998 nr 2, poz. 48), Naczelny Sąd Administracyjny trafnie wskazał, że w razie uznania za zaprzestanie działalności gospodarczej innych zdarzeń niż jej likwidacja, należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności obiektywne, ale także subiektywne, tzn. zamiar podatnika.

W przedmiotowej sprawie organ rentowy wskazał, że M. B. zarejestrowała działalność gospodarczą wyłącznie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego tj. zasiłku macierzyńskiego wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych od zadeklarowanej podstawy wymiaru. Organ zakwestionował fakt prowadzenia działalności gospodarczej podnosząc, iż wnioskodawczyni nie wykazała w toku postępowania wyjaśniającego, że faktycznie rozpoczęła działalność gospodarczą.

W ocenie Sądu Okręgowego z poczynionych ustaleń faktycznych, wynika, że stanowisko organu rentowego w kwestii faktycznego niewykonywania przez wnioskodawczynię działalności gospodarczej w spornym okresie, której podjęcie miało na celu jedynie uzyskanie wysokich świadczeń z tytułu macierzyństwa jest uzasadnione. Świadczy o tym całokształt okoliczności sprawy.

Zdaniem Sądu, dokumenty przedłożone przez wnioskodawczynię w toku postępowania wyjaśniającego organu rentowego oraz odwoławczego miały jedynie na celu upozorowanie rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej. Skarżąca przedstawiła, bowiem jedynie kilka faktur i rachunek za zakup materiałów biurowych, artykułów pasmanteryjnych, prasy oraz za usługę rachunkową, kilka dowodów wewnętrznych sprzedaży, których wiarygodność budzi wątpliwość, a nadto nie wynika, aby faktycznie dokonała sprzedaży swoich wyrobów w ramach zarejestrowanej działalności gospodarczej, ani nie udowodniła tej okoliczności zeznaniami wiarygodnych świadków.

W ocenie Sądu M. B. od dnia 1 sierpnia 2013 roku faktycznie nie podjęła wykonywania działalności gospodarczej we własnym imieniu. Świadczy o tym okoliczność, iż do czasu dokonania wpisu działalności gospodarczej do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej przez długi okres nie była czynna zawodowo. Wnioskodawczyni własną działalność gospodarczą zarejestrowała dopiero w momencie, gdy była w bardzo zaawansowanej trzeciej ciąży, na dwa miesiące przed planowanym porodem. Wątpliwości Sądu budzi również, czy wnioskodawczyni była w ogóle zdolna do wykonywania działalności w spornym okresie wobec faktu, iż w miesiącu sierpniu 2013 roku przez 6 dni przebywała w szpitalu z powodu zagrażającego jej porodu przedwczesnego, który ostatecznie nastąpił na miesiąc przed planowanym terminem, a zatem niewiele ponad miesiąc od dokonania rejestracji działalności gospodarczej.

Dodatkowo należy podkreślić, że wnioskodawczyni nie podjęła żadnych realnych i efektywnych działań, aby prowadzić działalność gospodarczą polegającą na sprzedaży rękodzieła. Nie reklamowała swojej działalności, nie czyniła na jej rzecz nakładów, nie prezentowała nigdzie oferty swoich artykułów, ani nie doskonaliła swoich umiejętności. Wypełnienie przez samą wnioskodawczynię kilku wewnętrznych dowodów sprzedaży, zakup pieczątki i kilku artykułów biurowych nie może świadczyć o faktycznym wykonywaniu działalności gospodarczej od dnia 1 sierpnia 2013 roku. W ocenie Sądu wnioskodawczyni nie udowodniła, iż w spornym okresie czasu nie wytworzyła i nie dokonała faktycznej sprzedaży wykonanego przez siebie rękodzieła.

Rozstrzygając niniejszą sprawę, Sąd miał na względzie, iż na prowadzenie działalności gospodarczej składają się też czynności przygotowawcze, zmierzające do późniejszego zaistnienia czynności gospodarczych. Jednakże w niniejszej sprawie problem polega na tym, że skarżąca nie podejmowała takich czynności. Sąd nie neguje, że wnioskodawczyni wykonywała rękodzieło w postaci ubrań i akcesoriów domowych na szydełku i drutach, jednakże zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, iż wykonywała to w ramach swoich zainteresowań na użytek własny i ewentualnie rodziny, działalność ta nie miała charakteru zarobkowego, skoro M. B. nie czyniła w spornym okresie starań w celu pozyskania klientów.

Zgromadzony materiał dowody wskazuje natomiast na to, że wnioskodawczyni podjęła czynności przygotowawcze i faktycznie zaczęła wykonywanie własnej działalności dopiero od miesiąca maja 2014 roku a zatem po upływie 10 miesięcy od momentu zarejestrowania działalności.

Wskazać należy także, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom wynikającym z domniemania. Do sfery ustaleń faktycznych należy, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność - w tym działalność gospodarczą - wynika bowiem z faktycznego prowadzenia tej działalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2007 r. sygn. III UK 133/06, opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Administracyjna, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych rok 2008, Nr 7-8, poz. 114, str. 332; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2010 r., sygn. I UK 240/09, LEX nr 585723; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2010 r. sygn. II UK 186/09, sygn. LEX nr 590235; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2010 r. sygn. I UK 221/09, LEX nr 585715).

W świetle wskazanych okoliczności Sąd przyjął, że zgłoszenie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej przez odwołującą było czynnością pozorną w rozumieniu art. 83 k.c. Pozorność jej polegała na tym, że zgłoszenie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej nastąpiło wyłącznie w celu objęcia wnioskodawczyni ubezpieczeniem z tego tytułu, a w konsekwencji zapewnienia świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy uznał, że skoro odwołująca faktycznie nie prowadziła pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 1 sierpnia 2013 roku, to organ rentowy prawidłowo uznał, że od tego dnia nie podlegała ona obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Tym samym Sąd Okręgowy, w oparciu o treść art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie wnioskodawczyni.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. Sąd Okręgowy zasądził od odwołującej się M. B. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 60,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego – stosownie do treści § 11 ust. 2, w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 490).

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o prawie, terminie i sposobie wniesienia apelacji doręczyć wnioskodawczyni.